XIII. évfolyam. Csíkcsomolk 1917. január 28. 4. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

[illegible] minden vasárnap reggel. Egész évre 8 korona, félévre [illegible] negyedévre 2 korona.

Felelős szerkesztő: DEKKERSAEVE KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgrove Nándor könyvnyomdája (Csíkcsomolk) [illegible] a szellemi részt illető közlemények [illegible] és mindennemű pénzküldemények.

Hadiárvák az ipari pályákon.

Amint van a háboru által felvetett korszakos problémák sorában olyan fontos, amilyen a hadiárvák ellátása és alig van ennek a nehéz kérdésnek megoldását kereső javaslatok között, amely olyan gyorsan és mélyen lopta be magát az emberek agyába és szivébe, mint az Ullmann-Adolf által ajánlott rendszer, amelynek lényegét több izben ismertettük. Ennek okát könnyü megtalálni. Ha a megoldás humánus alapon és gyakorlati közgazdasági eredményt jelent, akkor a lehető legkedvezőbb. Ha a karitativ elem mellé még a [illegible] szociális és gazdasági politika is odaszegődik, akkor célszerübb rendszert még kitalálni sem lehet. Annál kevésbbé alkalmazni, mert hiszen a hadiárváknak nagyobb üzemek oldalán produktiv munkára való nevelése társadalmi tényezők bevonása mellett olyan munkaeröknek igénybevételét is lehetővé teszi, amelyek tisztán állami, vagy hatósági árvanevelés mellett parlagon hevernének. Ha már most elméletben adva van a megoldás formája, célszerünek látszik annak a keresése is, hogy az életben hogyan fog a gondolat megvalósulása átalakulni. Helyesnek látszik a követendő ut kijelölése, a részletfeladatok megállapitása, a szerepek kiosztása és a vizsgálódás abban a tekintetben, hogy a háboru befejezését követő 15—20 év multva mi lesz, mi legyen folytatása a ránk váró munkának?

Természetes, hogy amennyiben ez módunkban áll, értékesiteni kell a rendelkezésükre álló adatokat és azokat a tanulságokat, amely eddig Magyarországon az árvaellátás és az uj ipari generációk nevelése terén ehhez a kutatáshoz kinalkoznak.

Mert a árvák ellátó rendszertől várhatjuk, amely számba veszi az Ullmann-féle programmban foglalt és kombinált kétféle teendőnek, nevezetesen az árvanevelésnek és az iparosképzésnek feltételeit.

A programm ez: vállaljanak a nagyobb ipari és mezőgazdasági üzemek nagyobb számu árvákat nevelésre és képezzék ki azokat a gyakorlati életpályákra.

—Már most kérdés, nem volna-e célszerü egy minimális korhatárt szabni és kimondani, hogy az elemi iskola elvégzéséig az árvákat árvaházi, vagy családi nevelésbe kell beutalni? Vagy kivánatos-e hogy ez, vagy az az üzem a bizonyos egyenlő koru árvák egy-egy csoportját befogadó árvatelep létesitésére rendezkedjék be?

Hiszen könnyen érthető, hogy a nagyobb uradalmak mellett könnyen lehet 20—30 iskolakoteles korába lepő árva eltartására és nevelésére berendezkedni, habár az iskoláztatás itt sem lehet olyan jó, mint a nagyobb városokban. De már ipartelepek oldalán nehezebb a serdületlen korban levő árvákról való gondoskodás. Ezért helyesebbnek látszik a szerepeknek az árvák kora szerint való osztályozása, és annak kimondása, hogy a 6 éven alul levő, a 6—10 és 10—14 éves korban levő árvák részére más és más jellegü gondoskodás kivánatos és a gondoskodás eszközei és módjai részére más és más állami és társadalmi közremükökés vétessék igénybe.

Az első teendő az ellátásra szoruló árvaanyagnak magállapitása, a második a közremunkálásra hajlandó társadalmi készségnek (ugy az anyagiakban, mint az aktiv munkavállalásban) kataszterbe foglalása, végül a harmadik, a szerepek kijelölése és az intézmények megtervezése.

Emellett mindvégig szem előtt tartandó az akciónak az a szerencsés és gondviselésszerü kettős vonása, hogy nemes emberi cselekedetről van szó, amelynek [illegible] az ország gazdasági regenerálásnak ügyét kivánja szolgálni.

Mert mind a kettőnek vannak követelményei és feltételei, amelyeket okvetlenül figyelembe kell venni. Az élethivatás megalapozása például más szempontok szerint igazodik a mezőgazdasági kiképzésnél, mint az iparinál. Emitt más iskolaforma lesz kivánatos, mint ottan. Az egyiknél olyan anyagi vagy erkölcsi erőforrásokat lehet igénybevenni, amelyek amott nem válnának be.

A helyes szervezés titka a sikernek a nagyfontosságu kérdésben is.

Dr. Dóczi Sámuel.

Az utolsó nagy próba.

Mi megtettük a magunkét. A történelem nagy itélőszéke előtt a központi hatalmak és felelős vezetőik mindenkor halóporukban is emelt fővel állhatnak. A nagy vérontást, amelyet nem mi idéztünk fel, amelyet nem mi kivántunk, és akartuk, megkiséreltük befejezni. Mi megtettük a magunkét abban az irányban, hogy akkor, amikor ellenfeleink, akik vad és durva hódito szándékkal folytattak már évek óta a hires bekerito politikat és ugyanezzel a politikával, ugyanezzel a szándékkal törtek fegyverrel is reánk, beláthatjuk, hogy szándékaikat nem érhetik el, hagyjuk abba az öldöklést és adjunk helyet a béres munkának. A háboru folytatásának felelőssége nem a miénk, ezt mondta a mi hires békejegyzékünk.

És erre az entente álszenteskedő arccal szinten kinyilvánitotta békevágyát, de olyan áron, amilyen árat mi nem fogadhattunk volna el anélkül, hogy önmagunk sirját ne ástuk volna meg. És most elkövetkezik a nagy próba, az utolso nagy próba, amikor már mindnyájan világosan látjuk, hogy valóban életünkért, fennmaradásunkért, jövőnkért folyik a harc.

Ha Magyarország és a magyar nemzet eddig is csodálatos lelkierőről, csodálatos önmegtartoztatásról tett tanuságot, bizonyos, hogy ezután még komolyabban, meg nagyobb erővel fog felkészülni a háboru további napjaira, heteire, talán hónapjaira.

Ez az utolso nagy próba valóban próbája lesz mindenkinek. Amire eddig nem volt szükségünk, ma már valóban korlátozni kell az élelmiszerek fogyasztását, rendszabályokat kell keresni, amelyek az élelmezést mindenki számára lehetővé teszik. De amikor ezt nyugodtan és minden keserüség nélkül konstatáljuk, ugyanakkor emlékezünk arra is, hogy az az Anglia, amely predikalni kezdte a kiéheztetést és amely ezt a barbarságot hadviselési eszközül nevezte ki, az az Anglia, i

érzi maga az elemzés nehézségét. Elkövetkezett az a tendiruil érdekes és Anglia szemszögéből tragikus pillanat, amikor a kiéheztetésre szánt Berlinben ősszebb a kenyér, mint a kiéheztető Londonban.

Kétségtelen, hogy nem az az az eredmény, amelyre azt hitték, a világháború elején, hogy ebből a merkőzésből csak Anglia kerülhet ki a legboldogabb szenvedés árán, a többi államok azonban vérezni és veszíteni fognak meg akkor is, ha győznek. És ime mi történt? Kétségtelenül Anglia az a hadviselő fél, amely a legtöbbet veszített. Erősorban ez sztett egy rettentő nagyértékű elméleti tétel, a szabadságjogokat, amelyek az angol állampolgár részére az érintetlenséget jelentették és kénytelen volt behozni az általános védőtelezettséget. Elvesztette azután prestigének egy darabjait azáltal, hogy a hozzá csatlakozó kis államokat nem tudta megvédeni, és kiéheztetési terve rettenetes kudarcot vallott.

Most már Anglia nem tud egyebet mondani, mint papírra vetni hódítószándékait és papírra hangoztatni az entente [illegible] lenszerét, ugyanakkor, amikor ím egymásra aratjuk — győztes diadalainkat, amelyek az utolsó nagy próbatétek.

Hogy a központi hatalmak alamferfiai fognak-e meg felelni az entente legutóbbi jegyzékére, ki tudja? De nem is fontos. Most csak egy fontos dolog van. Mindenki erőn[illegible] arra az utolsó nagy próbára, amely most következik. Nem szabad most kimelnünk semmi anyagi, semmi életbeli erőket és vagyonokat, mindent oda kell dobnunk a mérleg serpenyőjére, mert most már valóban tudjuk, hogy [illegible] kell. És az szkeptikusok a pesszimisták, pedig hangoskodnak el, mert mi győzni fogunk és az entente élén Angliával most már, hogy levette hódítószándékairól a lepelt, feltétlenül [illegible] fog.

Temetés.

Nadály-kis ház [illegible]
Levélarva ásac bús-sóng egymagában;
Melabus a táj is, halálszínű, szomorú,
Ravonta palástjára zordon: lés-boru;
Az ége is komor, sötét felhők szálnak
S könnyeket hullatnak a szaraz faágak.

Házako tetején a nád is könnyezik;
Fiatal gazdája ma messzére költözik;
Vigan ment ő egykor haber-lombot szedni,
Karpatok szent bercin oroszhadat verni;
S mikor éjeken a muszkát ott, szidta
Itthon párnaja anyja könnyet itta . . .

Ravatalon pihen egy honvéd hidegen.
Ifju lelke átszáll a fenyő mennyeken;
Éltének évszama innen van meg huszon
S megkellett halnia [illegible]
Szerelem szivében meg tán nem is fogant.
Istenem! — már varja komor, márkos sírhant.

Ki éltével védte e gyönyörű hazat,
Hat szál deszka között fel örökös hazat . . .
Koporso fedőnek szeg szelt a faját,
— Kinyitja anyar könnyek gyenge zarját —
S legényszív tengernyi reménye és vágya
Keskeny deszkák közé örökre lezárva . . .

Indulás! Zeng a dáj . . . A [illegible] ködén tul
Neked rúzyiss[illegible] [illegible] . . .
Megkondul a templom egyetlen harangja
Olyan szivettepő, olyan bús a hangja . . .
Kert sötét zugában, szemfűzfa-lombjan,
Bucsuznak zeng egy elevedt csalogány . . .

MAGYAR IMRE.

Jó tanácsok és közmondások.

Ha a vesszőben hajszálat látsz, ne merszelj [illegible] nem fognak egész csöpfokat ne kérd ajándékozni nyári vesztett drága világban.

*

Ha az kiránott csarsben a zsebkesedet is kirántva [illegible] kezed, ne pukkad; érte; vén marsáttan nemcsak zsebkest, de karod is — *kirántva.*

Ha lebed közben a hajszálban papucsot találsz, örülj. Mégis csak rendes Anna a házban. *Semmi sem vész el.*

Ha [illegible] a mered. Más ember ma orá[illegible] traffik előtt, [illegible] rongyos Kulat tud [illegible] rakatalmi.

Szerzőiben ne hámozd fel az elemi[illegible] vigyázz se! A boldogabb időkben de[illegible] vezér, hogy [illegible] vagy [illegible] kanhatsz érte — harom hónapot [illegible]

Ne panaszkodjál, hogy nehéz az élet. Gondolj a fiatom levő katonákra, ölelik is csak a hadi kötvény. De ez aztán könnyű.

Ke[illegible] kenyérjegyet visszajár.

Nem a ruha csinálja [illegible] embert. Áh de[illegible] megfordítva.

Szeretni [illegible] nősülni csak okosan.

Ki [illegible]

A [illegible] kolbásznak is vége van egyszer — de az ára emelkedésének soha!

[illegible] — kevesebb cipőtalpalatt[illegible]

Szemesnek áll ma a világ!

IRÁREK.

A király köszönete. Ofelségét, a koronazas alkalmabol a dunántuli ev. egyhazkerület nevében dr. Berzsenyi Jenő egyhazkerületi felügyelő és Kapi Béla püspök hodoló taviratban üdvözölték. Sandor János belügyminiszter ma közli a dunantuli ev. egyhazkerülettel, hogy Ofelsége az üdvözlésert legmagasabb köszönetet fejezi ki.

A burgonya hatósági árai januárban és februárban. A felmerülhető nezeteltérések elkerülése e[illegible] gazdaközönségünk erdekében hirdetés bocsattatott ki, amely közli a burgonya legmagasabb árait január és február hónapokra. Az árak 100 kg. öreként a következők: A mult év okt. 31. előtt önként bejelentett burgonyakészletnek étkezési rózsa, sárga és hópehely 17 korona, egyéb, pészel válogatott burgonyafajok 16 korona és egyéb, de nem válogatott ipari fajok 15 korona. A fenti hataridő után bejelentett készletnél az árak a fenti sorrendben 15, 14 és 13, a részben burgonyakészletnél pedig 13, 12 és 11 korona. A rekvirált burgonyánál a fenti áron [illegible] az Országos Burgonya Központ Iroda[illegible] fizetendő. Ezenkívül jogos felszámítás száz kilogrammonkent 40 fill. zsákköltségdíj a termelőhelytől a vasuti kocsiig és 40 fillér téli szalmacsomagolás.

Az uj pápai ev. lelkész. A pápai ev. egyhaz multi vasárnap tartotta a *Gyurcz Ferenc* lemondásával megüresedett lelkészi állásra jelölő gyülekezet. Az érkezett egyhaztagok Mesterházi László szekszárdi masodlelkészt jelölte, ki korabbi Sarvaszt volt lelkész. Gyurcz öröke [illegible] s Mesterházy megválasztásával nemcsak kitünő [illegible] minden tekintetben nagyszerű [illegible] embert is nyer a pápai ev. gyülekezet. A választást ma fogjak megtartani.

Jegyzőválasztás. A Sikray Elek Szentgotthardra történt távozásával megüresedett czelldömölkvidéki körjegyzői állást hétfőn töltötte be az erdekeit községek. [illegible] az [illegible] imasnak jelérkezett a választás annál is [illegible] — [illegible] — jobonál jobb referenciákkal rendelkezett, s mégis rikkancszámbamenő [illegible] volt a választás volt, amikor [illegible] Takách [illegible] főszolgabíró [illegible], kinek finom [illegible] tapintatosságát ilyen nagy dolgoban szerencsés [illegible]. De elismerés [illegible] a községek [illegible] is, kik [illegible] megbízottakat tisztelték meg, akkor, midőn Rakosdenőt, az eddigi helyettes jegyzőt *egyhangulag* választottak meg. [illegible] a közigazgatás különös [illegible] a községek, pedig jóakaró s jószívű tanácsadót, barátot nyertek. Az uj körjegyző — mint hírlik — Kemenesmindszent[illegible] fog lakni.

Házvétel. Németh Markus helybeli rőfös-kereskedő a napokban megvette a Szentmiromsag-téren levő Schaiber-fele házat a hozzatartozó ingatlanokkal [illegible] korona[illegible]ért.

A 18 évesek sorozása. Az 1899. évben született népfelkelők szemlejé a vármegye területen, harom bizottsag előtt, f. ho 29-tól kezdődőleg fog lefolyni. A *czelldömölki* járás területen a következő napokon fog megtörténni a szemle: *február 5-én:* Czelldömölk, Alsóság, Boba, Egyházaskesző, Kemenesmagási, Kisköcsk, Magyargencs, Vönöczk; *február 6-án.* Czelldömölk-vidék, Janosháza, Nagysimonyi, Ostffyasszonyfa, Pápócz [illegible] és a körjegyzőségeikhez tartozó községek.

Adomanyok a sebesült katonák részere. A czelldömölki Vöröskereszt kórhaz és vasuti üdítő-állomas részére az [illegible] héten a következő adomanyok érkeztek: Gyömörey György (Iuta) naponta 10 liter tej, Klaffl Gyula naponta 10 üveg szódavíz, Bali Pal 50 korona, Deutsch Gyuláné 5 kor. 50 fillér, Erős Józsefné (Magasi) 20 drb. [illegible]

Román foglyok garázdálkodása. Egy idő óta az ostffyasszonyfai fogolytáborban szigorubb intézkedések történtek a szökések meggátlására. Mégis legutóbb Nagysimonyi határában két gazda pincéjét törték fel, honnan bort, ruhanemüt, élelmet vittek el. Tegnap reggelre az Sachegyen találtak fáttörve a Klein-féle pincét; termeszetesen ott szintén dézsmáltak. Mindégyik betörés elkövetésért román foglyokat gyanusít a csendőrség, a vizsgálat is ily irányban indult meg.

Havonkénti adományok. A czelldömölki hadiavonultak családjainak gyámolitására havonként adakozók *januári* havi adományai: özv. Szögyény-Marich Ferenczné Ilcrcy grófnő 10 K, Klein Testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Deutsch Gyuláné, Horváth József 10—10 K, Baros Richard 6 K, özv. Balassa Jenőné, Szögyény-Marich Mária, Szögyény-Marich Pauline, Hönig Sámuel, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edené, Nemetz Markus 4—4 K, Schmid Kuno, Martos Izidor 3—3 K, Roth Mór, Marsich Jenő, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 koronát, Sretika Tivi, Steiner Irma, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Somogyi Agdarné 1—1 K, Gottmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Emma 50—50 f, Szenge Jánosné, özv. Grosz Hermanné, Bass Vilmosné 40—40 f-t. Összesen 211 korona 70 fillér. — A járásból hadiavonultak családjai részére a Kemenesaljai Takarékpénztár és Hitelbank havonként 100—100 koronát adományoz.

Régi irás, de — aktuális! 1650-ben Nürnbergben februar 14-en a következő parancsot hirdették ki: »A hosszu háboru alatt a harminc éves háboruról van szó, (Szerk.) sok (mióta nincs meg kard, betegség és éhség következtében, amiatta a népesség a szent román birodalomban lényegesen megcsappant. Hogy ezt a visszás állapotot megszüntethessük és abból a gondolatból, hogy a hadsereknek jövőjét is szem előtt tarthassuk s hogy mindig szembeállithassunk bizonyos számu katonát az ellenséggel, azt találtuk, hogy az alábbi rendszabályokat, parancsokat és rendelkezéseket kell foganatositanunk: 1. A legkegyelebbi tiz esztendő leforgása alatt nincs megengedve, hogy gyermekeket és férfiakat hatvan éven alul a kolostorok magukba fogadjanak. 2. Azok a papok, akik nem tartoznak rendhez, vagy meg nincs meg a kanonikus tisztük, kötelesek megházasodni. 3. Minden férfiunak meg van engedve, hogy két feleséget tartson. 4. A férfiakat figyelmeztetjük, hogy ne csak az legyen a gondjuk, hogy a feleségeiket eltartsák hanem anyákká is tegyék őket.«

Szétvágott és összeillesztett bankjegyek. Az utóbbi időben két vagy több darabból összeállitott, a valódi bankjegyeknél 4—5 milliméterrel rövidebb bankjegyek kerültek forgalomba. A forgalomba hozott megcsonkitott bankjegyek összeillesztett darabjainak vizsgálata alkalmával kitünt, hogy a csonkitás bünös szándékkal oly célból történt hogy 20—30 darab kifogástalan bankjegyből egy darabbal több állittassék elő. A kereskedelmi miniszter figyelmeztette a postahivatalokat, hogy a két vagy több darabból összeillesztett bankjegyeket, ha az ebből bármi csekély rész hiányzik s a kifogástalan bankjegyeknél valamivel rövidebbek, el ne fogadjak, mert az Osztrák Magyar Bank az ilyen megcsonkitott bankjegyeket csak a hiányzó résznek megfelelő százalék levonásával váltja be.

Milyen lesz az időjárás 1917 ben? Egy német meteorologiai szaklap, amelynek időjóslásai annyira bevaltak az előző években, az 1917. évre a következő prognosticoni állapitott fel. A tél csak helekig fog tartani. Erősebb havazás február végén és március hónapban lesz, rögtöni ölvadással. Január enyhe, sokszor meleg napokat hoz. Február nagy része derült, hideg idővel telik el. Március szeles, havas lesz. Áprilisban száraz, szeles idő varható. Májusban, júniusban igen kellemes meleg napok és esős napok váltakoznak. Az őszi évszakban köd-ön következik be és rövid eltt lesz. Korán jön meg a tél, nagy fagyokkal, sürü tartós havazással. Tehát az 1917 ik évi időjárásnak szépnek ígérkezik. Meg szebb lenne, ha meghozna a békét is.

Hadiárvák az ipari pályákon. Erről a logtős és aktuális kérdésről illetékes gyakorlati szempontból összeállitott javaslatot adja közre egy 28 oldalas füzetben *Dóczi* Samuel dr. az Országos Iparegyesület ügyésze. A dolgozatnak vezető gondolata az a nagyszabásu terv, amelyet Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgatója, az iparegyesület elnöke vetett fel és amely gyakorlati nevelés utján a gyakorlati élethez, illetőleg az iparipályákra való tereles utján kivánja megoldani a hadiárvák nehéz problémáját. A nagy gonddal és figyelemremélto gyökkel megirt füzet tanulságos képet ad az iparoskepző intézmények uj tipusairól, az árvanevelő üzemiskolákról, ramunat a szövetkezményi iparosotthonok fontos hivatására, az iparosvitának, a városnak idetartozó feladataira és aprora megvilágitja a szervező munka megkezdésének és kivitelének fontosabb részleteit. A füzet a Grill. és és Ur. udvari könyvkereskedő czégnél, Budapest V. Dorottya u. 2. rendelhető meg, 40 fillérert.

Kiviteli tilalom. A kereskedelmi miniszter a tea és kávé postai forgalmat korlátozta. Ezeknek ezt a két cikket postai csomagokban az ország területén kivül fekvő helyekre nem szabad szállitani.

Eladó boroshordók:

1 drb. 760 literes
1 drb. 504 „
1 drb. 380 „
1 drb. 364 „

A hordók jókarban vannak, olcón megszerezhetők.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Czelldömölkön Deák-utca 1. számu ház utcai és udvari lakással, szép kerttel május 1-ére

eladó.

Bővebb értesités nyerhető szerkesztőségünkben.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank

Részvénytársaság Czelldömölk.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye Első Magyar Általanos Biztositó Társaság kerületi főügynöksége.

Betéteket elfogadunk: betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra
Váltokat leszámitolunk előnyös kamatláb mellett.
Értékpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyositunk.
Pénzbeszedéseket és kifizetéseket eszközlünk.
Beváltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek biztositását árfolyam-veszteség ellen elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megőrzés végett átvesszünk mindennemü értékeket.
Óvadék czélokra értékpapirokat biztositék mellett kölcsönözünk.
Elfogadunk: tűz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt. társaság részére.
Gazdasági czikkek beszerzését jutányos eszközöljük.
A Banküzlet körébe tartozó mindennemü megbizást elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »Önsegélyző Hitel-Szövetkezet« kényelmes heti visszafizetésre jutányos kölcsönöket nyujt.

Nyomtatta és kiadja: Dinkgreve Nándor Czelldömölk

Fekete szőrü hibátlan 6 éves

ponny ló

azonnal eladó.

Cim megtudható a kiadóhivatalban.

HEGEDÜ

(Wágner-féle) diszes tokkal, kellemes szép sima hanggal azonnal olcsón eladó.

Megtekinthető lapunk szerkesztőségében.

érzi mar az élelmezés nehézségeit. Elkövetkezett az a rendkivül érdekes és Angliara nézve tragikus pillanat, amikor a kiéheztetésre szánt Berlinben olcsóbb a kenyér, mint a kiéheztető Londonban.

Kétségtelen, hogy nem az az eredmény, amelyet Anglia világháborujától várt. Nem azt hittük, a világháboru elején, hogy ebből a mérkőzésből csak Anglia kerülhet ki a legkevesebb szenvedés árán, a többi államok azonban véreznı és veszíteni fognak még akkor is, ha győznek. És mi történt? Kétségtelenül Anglia az a hadviselő fél, amely a legtöbbet vesztett. Először is elvesztett egy rettentő nagyértékü elméleti tételt, a szabadságokat, amelyek az angol állampolgár részére az érinthetetlenséget jelentették; kenytelen volt behozni az általános védkötelezettséget. Elvesztette azután presztizsének egy darabját azáltal, hogy a hozza csatlakozó kis államokat nem tudta megvédeni, és kiéheztetési terve rettenetes kudarcot vallott.

Most mar Anglia nem tud ... szándékait és papiron hangoztatni az ... egymásra aratjuk győzelmeinket ... az utolsó nagy próba előkészítő ... Hogy a ... államférfiai fognak-e ... jegyzékere, ki tudja? De nem is fontos. ... fontos dolog ... szedni erre az utolsó nagy próbára, amely most következik. Nem szabad most kimélnünk sem anyagi, sem életbeli erőnket és vagyonunkat, mindent oda kell dobnunk a mérleg serpenyőjére, mert most már valóban tudjuk, hogy győznünk kell. És a szkeptikusok a pesszimisták, pedig hallgassanak el, mert mi okvetlenül győzni fogunk és az ententé élén Anglia ... hogy levetett hóditó szándékairól a leplet, feltétlenül bünhődni fog.

Temetés.

Nadfedeles kis ház ... udvarában
Levelárva akác búsong egymagában;
Melabus a táj is, hideg ... szomoru,
Ravonta palástját a ... borul;
Az ég ... is komor, sötét felhők szállnak
S könnyeket hullatnak a száraz faágak.

Haziko tetején a nád is könnyezik;
Fiatal gazdája ma »messze« költözik;
Vigan ment ő egykor babér-lombot szedni,
Karpatok szent bercin oroszhadat verni;
S mikor éjeken a muszkát ölte, szidta
Itthoni párnája anyja könnyet itta . .

Ravatalon pihen egy honvéd hidegen,
Ifju lelke átszáll a fénylő mennyeken;
Éltének évszáma innen van meg huszon
S megkellett halnia ilyen fiatalon;
Szerelem szivében még tán nem is fogant,
Istenem! — már varja: komor, nyirkos sirhant.

Ki éltével védte e gyönyörü hazát,
Hat szál deszka között fel örökös hazát . . .
Koporsó fedőnek szeg szeli a fáját,
— Kinyitja anyai könnyek gyenge zárját —
S legényszív tengernyi reménye és vágya
Keskeny deszkák közé örökre lezárva . . .

Indulás! Zeng a dal! ... ford ködön tul;
Neked ... örök tavasz virul ...
Megkondul a templom egyetlen harangja
Olvad ... olyan bus a hangja
Kert sötét zugában, szomorufüz lombjan,
Bucsuznak ... egy elteve... csalogány . . .

Jó tanácsok és közmondások.

Ha ... talász, ne mer...

Csak nem fognak egész copfokat ne ... ilyen veszett drága világban.

Ha a kirántott csirkében a zsebkesedet ... már láttam nemcsak zsebkest, de kardot is ... kirántva.

Ha ... közben ... a ha... zaban ...

Ha ... kávéban ... a mer... Mas ember ma orá... ... K... ... napának rekvirálni.

Spirzodiában ne hálmozd fel az életműk ... a világ... A boldogabb időkben ... ... honapot is.

Ne panaszkodjál, hogy nehéz az élet. Gazdag ... levő katonákra, onckis is csak a halál könnyü. Te ez aztán könnyü.

Ko... kenyérjegy visszajár.

Nem a ruha csinálja az embert. Ah Épp megforditva.

Szeretni szabad örülten, de nősülni — csak okosan. ...

— Ki korán kel, az ...

A leghosszabb kolbásznak is vége van egyszer — de az ára emelkedésének soha!

Lassan járj — kevesebb cipőtalpalás kell!

Szegénynek áll ma a világ!

HIREK.

A király köszönete. Őfelségét, a koronázás alkalmából a dunántuli ev. egyházkerület nevében dr. Berzsenyi Jenő egyházkerületi felügyelő és Kapi Béla püspök hódoló táviratban üdvözölték. Sándor János belügyminiszter ma közli a dunántuli ev. egyházkerülettel, hogy Őfelsége ez üdvözlésért legmagasabb köszönetét fejezi ki.

A burgonya hatósági árai januárban és februárban. A felmerülhető nezeteltérések elkerülése és gazdaközönségünk érdekében hirdetés bocsáttatott ki, amely közli a burgonya legmagasabb árait január és február hónapokra. Az árak 100 kg.-onként a következők: A mult év okt. 31. előtt önként bejelentett burgonyakészletnél: étkezési rózsa, sárga és hópehely 17 korona, egyébb, kézzel válogatott burgonyafajok 16 korona és egyébb, de nem válogatott ipari fajok 15 korona. A fenti hatai ... árak a fenti sorrendben 15, 14 és 13, a rekvirált burgonyakészletnél pedig 13—12 és 11 korona. A rekvirált burgonyánál a fenti áron kivül száz kg.-ként 2 korona az Országos Burgonya Közvetitő Irodának fizetendő. Ezenkivül jogos felszámitás száz kilogrammonként 40 fill. zsákkölcsöndij a termelőhelytől a vasuti kocsiig és 40 fillér ... szalmacsomagolás.

Az uj pápai ev. lelkész. egyház mult vasárnap tartotta a Gyuratz Ferenc lemondásával megüresedett lelkészi állásra jelölőgyülését. Az értekezlet egyhangulag ... Lász... ... ma odlelkészt jelölte, ki korábban Sárvárott volt ... fog ... s Mesterház ... megvalaszt... ... is ... tekintetben nagyszerü ... embert is ... a pápai ev. gyülekezet. A választást ma fogják megtartani.

Jegyzőválasztás. A S... ray Elek Szentgotthárdra történt távozásával megüresedett czelldömölkvidéki körjegyzői állást hétfőn töltötték ... választ... ... érkezett a választás annál is inkabb, mert 12 pályázó volt s mindegyik pályázó — igazán elmondhatni — jobbnál jobb referenciákkal rendelkezett, s mégis ... számba menően ... volt választás volt, amit dukai Takács Márton főszolgabiró érdeme, kinek finom és ritka tapintatosságát ilyen mü dolgaiban sokszor megszoktuk. ... érdeme ... községek ... választott is, kik önmagukat tisztelték meg akkor, midőn Rakos Jenőt, ... jegyzőt egyhangulag választották meg. ... a közigazgatás kitünő ... a községek pedig jóakarója ... tanácsadót, barátot nyertek. Az uj körjegyző — mint halljuk — Kemenesmihályfán fog lakni.

Házvétel. Németh Markus helybeli rőfoskereskedő a napokban megvette a Szentháromság-téren levő Scheiber-féle házat a hozzátartozó ingatlanokkal együtt hatvanezer koronáért.

A 18 évesek sorozása. Az 1899. évben született népfelkelők szemléje a vármegye területén, három bizottság előtt, f. hó 29-től kezdődőleg fog lefolyni. A czelldömölki járás területén a következő napokon fog megtörténni a szemle: február 5-én: Czelldömölk, Alsóság, Boba, Egyházaskesző, Kemenesmagasi, Kiscsöcsk, Magyargencs, Vönöczk; február 6-án: Czelldömölk-vidék, Janosháza, Nagysimonyi, Ostffyasszonyfa, Pápócz községek és a körjegyzőségeikhez tartozó községek.

Adományok a sebesült katonák részére. A czell... es vasuti üditő-állomás részére az utóbbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Iota) naponta 10 liter tej, Klaffl Gyula naponta 10 üveg szódavíz, Bali Pál 50 korona, Deutsch Gyulane 8 kor. 50 fillér, Erős Józsefné (Magasi) 20 drb. tojás.

Román fogolyok gazdálkodása. Egy [illegible] idő óta az ostffyasszonyfai [illegible] szigorubb intézkedések történtek a szökések meggátlására. Mégis legutóbb Nagysimonyi határában két gazda pincéjét tették fel, honnan bort, ruhaneműt, élelmet vittek el. Tegnap reggelre a Sághegyen találtak feltörve a Klein [illegible] pincét; természetesen [illegible] szabadon [illegible] román fogolyokat gyanusít [illegible] csalódásos a vizsgálat is ily irányban [illegible] meg.

Havonkénti adományok. A czelldömölki hadiravonultak családjainak [illegible] segélyezésére havonkénti adakozók *januárban* [illegible] adományai: özv. Szőgyény-Marich Ferenczné grófnő 10 K, Klein Testvérek Szt. Károly [illegible] 25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pietuits Ferenc dr. Klein Vilmosné Deutsch Gertrud, Horváth József 10—10 K, Boros Leonhard 6 K, [illegible] v. Balassa Jenőné, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Hofig Samuel, Tassch Mártonné, Warnstein Kornélné 5—5 K, Hüchhausen Edére, Nemesi Markus 4—4 K, Schmiu Kun, Martos Izidor 3—3 K, Roth Mór, Marsiche [illegible], özv. Hofhauser Sándorné, Stettka Ferenczné 2—2 K, [illegible] Stettka Ferenc, Steiner Lajos, Csiáky Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Somogyi Aladárné 1—1 K, Grünmann Adolfné, Fischer Európa, Stern Lajos 50—50 f, Szente Istvánné, özv. Grösz Henrikné, Bass Vilmosné 40—40 f. Összesen 211 korona 70 fillér. — A járásbiz. hadbaszóultak családjai részére a Kemenesaljai Takarékpénztár és Hitelbank havonként 100—[illegible]

Régi írás, de — aktuális! 1650-ben Nürnbergben február 14-én a következő parancsolat hirdettek ki: »A hosszú háború alatt immár harmincéves háborúról van szó. Szerk.) [illegible] nagy tűzet meg kard, betegség és éhség következtében, amiatt a népesség a szent római birodalomban rendszeresen megcsappant. Hogy ezt a visszás állapotot megszüntethessük és abból a gondosságból, hogy a hadsereck jövőjét is szem előtt tartsuk, hogy mindig szembeállíthassuk a zonyos számú katonát az ellenséggel, azt találtuk, hogy az [illegible] rendszabályokat, parancsokat és rendszezeseket kell foganatosítanunk: 1. A legkezjebbi tíz esztendő leforgása alatt nincs megengedve, hogy gyermekeket és férfiakat [illegible] even-nul a kolostorok magukba fogadjanak. 3. Azok a papok, akik nem tartoznak rendhez, vagy meg nincs meg a kanonikus tisztük, kötelesek meghazasodni. 3. Minden férfiunak meg van engedve, hogy két feleséget tartson. 4. A férfiakat figyelmeztetjük, hogy ne csak az legyen a gondjuk, hogy a feleségeiket eltartsák, hanem anyakká is tegyék őket.«

Szétvágott és összeillesztett bankjegyek. Az utóbbi időben két vagy több darabból összeállított, a valódi bankjegyeknél 1—3 millimeterrel rövidebb bankjegyek kerültek forgalomba. A forgalomba hozott mégcsonkított bankjegyek összeillesztett darabjainak vizsgálata alkalmával kitűnt, hogy a csonkítás bűnös szándékkal oly célból történt, hogy 20—30 darab kifogástalan bankjegyből egy darabbal több állíttassék elő. A kereskedelmi miniszter figyelmeztette a postahivatalokat, hogy a két vagy több darabból összeillesztett bankjegyeket, ha azokból bármi csekély rész hiányzik s a kifogástalan bankjegyeknél valamivel rövidebbek, el ne fogadják, mert az Osztrák Magyar Bank az ilyen megcsonkított bankjegyeket csak a hiányzó résznek megfelelő százalék levonásával váltja be.

Milyen lesz az időjárás 1917 ben? Egy [illegible] meteorológiai szaklap, amelynek időjóslásai annyira bevaltak az előző években, az 1917. évre a következő prognosticont állapította [illegible]. A tél csak hetekig fog tartani. Erős téli havazás február végén és március hónapban lesz, [illegible] olvadással. Január enyhe sokszor meleg napokat hoz. Február [illegible] meleg adatai felé el. Március [illegible] lesz. Áprilisban száraz, [illegible] varna. Májusban, júniusban igen [illegible] meleg napok és esős napok váltakoznak. Az [illegible] kesen következik be és [illegible] tél jön meg a tél, nagy [illegible]. [illegible] az 1917 [illegible] szepek [illegible] érkezik. Meg szebb lesz, [illegible] meghozná a beket is.

Raktárak az ipari-pályaon. Egy [illegible] fontos és aktuális [illegible] osztály gyakorlati szempontb[illegible] [illegible] javaslatot adja közre egy 28 [illegible] füzetben *Dóczi* Samuel dr. az [illegible] ügyész. A dolgozat [illegible] az [illegible] nagyszabású terv, [illegible] Adolf, a Hitelbank vezérigazgatója, az ipartársulat elnöke vette fel és amely gyakorlati nevelés útjain a gya[illegible] az ipartársulat [illegible] árvák nehéz problémáját. A nagy gonddal és figyelemremeltó érzékkel megírt füzet tanulságos [illegible] az iparoskepző intézmények [illegible] az árvaház, az ipari iskolákról, [illegible] az [illegible] iparosotthonok [illegible] a városnak [illegible] és aprólag megvilágítja a szervezési munka megkezdésének és kivitelének [illegible] részleteit. A füzet a Grill [illegible] udvari könyvkereskedő cégnél, Budapest V. Dorottya u. 2. rendelhető meg, 40 fillérért.

Kivitelt tilalom. A kereskedelmi miniszter a [illegible] postai forgalmat korlátozta. Ezennel [illegible] levelek postai csomagokban az [illegible] az ország területen kívül fekvő helyekre nem [illegible] szállítani.

Eladó boroshordók:

1 drb. 760 literes
1 drb. 504 „
1 drb. 380 „
1 drb. 364

A hordók jókarban vannak, olcsón megszerezhetők.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Czelldömölkön Deák-utca 1. számu ház utcai és udvari lakással, szép kerttel május 1-ére

e l a d ó.

Bővebb értesítés nyerhető szerkesztőségünkben.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank

Részvénytársaság Czelldömölk

Az Osztrak-Magyar Bank mellékhelye Első Magyar Általános Biztosító Társaság kerületi főügynöksége.

Betéteket elfogadunk, betétkönyvre és folyószámlára.
Kölcsönöket nyujtunk: értékpapirokra.
Folyószámlát nyitunk megfelelő biztositékra.
Váltokat leszámitolunk előnyös kamatlab mellett.
Értékpapirokat és külföldi pénzeket veszünk és eladunk.
Jelzálog-kölcsönöket folyósitunk.
Pénzbeszedéseket és fizetéseket eszközlünk.
Beváltunk szelvényeket, kisorolt értékpapirokat.
Sorsjegyek bizomásban árfolyam-veszteség nélkül elfogadjuk.
Osztály-sorsjegyeket eladunk.
Megőrzés végett átvesszünk mindennemű [illegible].
Ovadek-czimra értékpapirokat biztositék mellett kölcsönzünk.
Elfogadunk: tűz, élet és jég biztositásokat az Első Magy. Ált. Bizt. társaság részére.
Gazdasági czikkek beszerzését jutányosan eszközöljük.
A Banküzlet körébe tartozó [illegible] megbizást elfogadunk.
Intézetünk kebelében működő »Önsegélyző Hitel-Szövetkezet« kényelmes heti visszafizetésre jutányos kölcsönöket nyujt.

Nyomatta és kiadja: Dinkgreve Sándor Czelldömölk

Fekete szőrű hibátlan 6 éves

ponny-ló

azonnal eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban

HEGEDŰ

(Wágner féle) diszes tokkal, kellemes szép sima hanggal azonnal olcson eladó.

Megtekinthető lapunk szerkesztőségében.

Lang Kálmán
gépraktára Czelldömölkön
Magyar-utca ház.

Nagy választék mindennemű
gazdasági gépekben.
Vetőgépek, ekék,
gazdasági kellékek
minden időben jutányos áron
beszerezhetők
Henger- és gépolaj
állandóan raktáron.
Kitünő gyártmányu
kerékpárok
nagy választék.

Magyar Király-szálloda
Székesfehérvár.

Ujonnan átépítve teljesen modern,
minden kényelemmel berendezve,
50 szoba,
villanyvilágitás és központi fütéssel.
Fürdőszoba. Városi és interurban
telefon.
Elegáns nagy étterem,
fényes kávéház.
Éttermi és kávéházi nyári helyiség.
Mérsékelt árak.
A nagyérdemü közönség szives
pártfogasat kéri
Hillinger és Társa.

Gőzfürdő
Pápán
urak részére
reggel 6 órától
Pénteken, szombaton és vasárnap
egész nap nyitva.
hölgyek részére
hétfőn
kádfürdő a hét minden napján használható.

Keresek megvételre
egy
pianinót.
Cím a kiadóhivatalban.

1 darab
vaskályha
olcsón eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

Ügynökök, lerlakesnok,
rokkant katonák is
felvétetnek
himzett koronázási képek eladására,
5 korona napidij és 20 százalék —
naponta 30—40 koronat lehet keresni,
kezdők betanittatnak.
Cím a kiadóhivatalban.

APOLLÓ MOZI

Február 2-ikán:

Gyónás szentsége.

Dráma 5 felvonásban.

Február 3. és 4-én:

Lotti ezredesei.

Vigjáték 4 felvonásban.